

„Minunata” nouă lume ecumenistă, tot mai aproape de Ortodoxie (VI) - răspunsuri și completări

Partea VI. Răspunsuri la comentariile cititorilor și completări.

„Dați-i unui om o masca și el vă va spune adevărul.”

Oscar Wilde

Intentionasem sa las din partea a V-a ultima, insa zecile de comentarii adresate de cei care au citit articolele pe principalele 3 site-uri unde au fost publicate m-au determinat sa le raspund. Cu ocazia faptului ca astazi a randuit Dumnezeu sa am o zi libera, am facut un demers cat am putut eu de organizat, care insa nu e deloc scurt.

Imi cer iertare ca din ratiuni tehnici si de timp am scris acest articol pe un laptop imprumutat, care nu are tastatura in romana, prin urmare acestui articol ii vor lipsi multe diacritice.

Asadar, voi raspunde comentariilor care mi s-au parut interesante si mai ales unora din cele care au adresat intrebari si mai ales doresc si eu sa adresez niste intrebari unora din comentatori. Asadar, exista 3 locuri principale unde au fost publicate articolele si au inregistrat comentarii. Le-am dispus in acest tabel cu numere, ca sa se stie clar la ce ma refer. Cu aceasta ocazie, multumesc celor care s-au ostenit sa publice articolele mele si cititorilor care au fost intelegatori cu erorile mele de redactare. Intre paranteze sunt numarul de comentarii

inregistrate conform contorului automat al site-ului la data cand scriu acest articol.

	Marturisirea Ortodoxa	Ortodoxia Marturisitoare	Ortodox Info
I. Non-minunea "sfintirii" apei plate necarbogazoase de Bobotează în ritm de folk	1 (4)	6 (37)	11 (17)
II. Ecumenism în ritm de diaspora.	2 (6)	7 (5)	12 (16)
III. Problemele cotidiene ale evitării ecumeniştilor în Ortodoxia României	3 (10)	8 (23)	13 (9)
IV. La caracter ales, tratament ales.	4 (2)	9 (20)	14 (5)
V. Concluzii	5 (4)	10 (3)	3

[1](#) Raspuns la [comentariul Gabrielei Naghi](#): "Multi oameni sunt ispititi sa isi imparta vietile in doua categorii distincte: viata cotidiana pe care o ducem la serviciu, cu prietenii lumesti, in afacerea noastra lumeasca, si ortodoxia, pe care o traim Duminicile si in alte zile ale saptamanii, cand avem timp pentru ea. "

>> Trairea unei vieti crestine se face in viziunea mea, pe deoparte, prin implementarea unor principii crestine in toata viata (de exemplu, cum ma comport cu oamenii pentru care lucrez, cu prietenii, cu familia) si prin practica unor obiceiuri crestine (de exemplu, rugaciune zilnica, post, ascultarea de audiobookuri ortodoxe etc.). Desigur ca in ziua de duminica si in sarbatorile cu cruce rosie imi fac mai mult timp pentru obiceiuri suplimentare, cum ar fi: participarea la slujbele Bisericii, citirea din cartile sfinte, discutii despre credinta cu prietenii, pentru ca in acele zile nu lucrez (decat daca este ceva urgent, ceea ce se intampla rar). Acesta este un trai specific mirenilor si de aceea au ales sa fie

mireni, pentru ca nu au simtit o chemare mai speciala care sa-i determine sa fie calugari sau preoti. In Italia, preotii pun des accentul pe nevoia de a pastra stilul de viata crestin si in restul zilelor saptamanii si, acolo unde se poate, Biserica vine in intampinarea crestinilor organizand slujbe in acele zile de sarbatoare din timpul saptamanii. In acelasi timp, este adevarat si ca cine vrea poate, si ca majoritatea din cate am observat si auzit nu reusesc sa faca asta pentru ca le este frica de conditionarea celor care ii angajeaza. Mie nu mi-e frica sa ii notific pe cei pentru care lucrez cand lucrez si cand aleg sa nu lucrez si prin urmare sa nu fiu platit si ii incurajez pe tot mai multi sa faca la fel, respectand si pe cei care pot si pe cei care nu pot. In acelasi timp, nu am de gand sa imi cer scuze pentru ca mai mult lucrez in timpul zilelor saptamanii decat ma rog. Chiar daca am o libertate mai mare decat marea majoritatea romanilor care lucreaza (partial) in Italia, am nevoie sa muncesc ca sa traiesc, iar eu nu am ales sa fiu teolog si nici nu consider ca am aplecare spre asta.

Raspuns la comentariul [Pr. Vasile Iovita](#): "Ceea ce face in biserica, e revoltator. Acesta, in vremuri normale, ar trebui trimis acasa sa se ocupe cu altceva. "

>> Parinte, va multumesc de aceasta confirmare. Intr-adevar, mie mi se parea acest comportament al preotului B complet neobisnuit. In acelasi timp am fost invatat de mic sa nu pun la indoiala ce fac preotii, sa nu judec stiind ca "daca vezi un preot beat in sant, te duci si ii spui: sarumana, parinte", fara sa-l vorbesti de rau. Sa ma trezesc brusc la dimensiunea intregii probleme a fost socant pentru mine. Este important sa intelegeti ca marea majoritate a romanilor care se duc la Biserica cel putin in zona Z unde sunt eu, au incredere in preot si considera ca ce face el este bine, pentru ca alta varianta si model considera ca nu au: sunt printre straini si se agata de aceasta insula de romanism si spiritualitate care este preotul in jurul careia se formeaza comunitatea. Cei mai multi care barfesc preotul prefera mai degraba sa nu se duca la Biserica ori se duc din an in Paste. A contrazice preotul sau a-i pune la indoiala prestatia este un act insotit de o mare rusine pe care putini indraznesc sa-l faca in public fiind sustinuti de argumente. Desigur ca si multi sunt naivi, ar fi in stare sa se duca la un asemenea preot si sa-l intrebe: "parinte, nu-i asa ca nu sunteti ecumenist?". Si la care preotul probabil ca il va mangaia pe crestet parinteste cu cuvinte reconfortante, tot la fel cum lupul magalie oaia care intreaba daca nu cumva vrea sa o manance.

2. [2. Raspuns la comentariul pr. Claudiu Buza](#): “Patriarhia Moscovei, în contradicție cu toate celelalte Biserici Ortodoxe Locale, nu consideră Biserica Ortodoxă Rusă de Rit Vechi (lipovenească) ca fiind eterodoxă. Asta nu înseamnă că noi avem comuniune cu ei. E bine să-i evităm. Mai ales că **în România, lipovenii au întrerupt comuniunea cu mitropolia lipovenească de Moscova.** “

>> Da, este bine sa-i evitam, daca avem alta alternativa, asa cum sunt, in Romania. Explicatia din comentariul dvs. probabil explica de ce preotul lipovean roman din Romania cu care am vb cand am fost in orasul Y mi-a spus ca **nu** ar fi de acord sa ma primeasca sa particip la Sf. Liturghie slujita de ei in eventualitatea in care IPS Daniel ar recunoaste tomosul de autocefalie al ucrainenilor. In acelasi timp, preotul rus din Italia, E, la Biserica Ortodoxa Rusa de Rit Vechi m-a primit cu bratele deschise, randuindu-mi un loc unde sa stau in spate, in biserica, dupa ce i-am spus necazul meu cu ecumenistii pe care si el ii evita. Din ce am citit pe wikipedia despre istoricul acestei probleme si din ceea ce mi-a spus parintele meu duhovnic, A, nu am gasit niciun motiv canonic sau dogmatic pentru care noi ar trebui sa-i respingem pe ei sau ei pe noi (ma refer la staroverii ce apartin de factiunea rusa, nu la cei din Romania). Desigur, eu nu am **preferat** sa merg la slujbele tinute de preotul E. Eu m-am simtit **nevoit** sa fac aceasta abia la inceputul lui ianuarie 2019, cand nu am mai avut niciun fel de alta alternativa:

- nu vreau sa ma rup de Biserica rugandu-ma doar acasa in zilele de sarbatoare
- nu am bani sa calatoresc mai mult de 200 de km in fiecare duminica si zi de sarbatoare,
- pe la slujbe tinute de ecumenisti parintele meu duhovnic m-a legat sa nu ma mai duc si nici nu mai vreau sa mai fac asta.
- Marea majoritate a radiourilor ortodoxe care transmit pe internet slujbele din Romania sunt gestionate de ecumenisti. Stiti dvs. vreounul care transmite slujbe ale unor dreptmarturisorii antiecumenisti? Dati si mie linkul, sa-l ascult si eu!

Daca gresesc, atunci va rog, calauziti-ma, parinte, cum este mai bine sa fac, unde gresesc si de ce, pentru ca doresc sa ma aflu in Adevar.

Exista pentru unii riscul ca fugind de ecumenismul din ierarhia bisericeasca romaneasca sa mearga la stilisti, care sunt schismatici. In acelasi timp, tin sa atrag atentia sa nu ii bagam pe staroveri (lipveni) in aceeasi oala cu stilistii, pentru ca nu au nicio legatura.

Daca este cineva care stie altceva, va rog corectati-ma, invatati-ma, ca sa stiu sa spun si eu la altii cu argumente.

Citez din [comentariul pr. Matei Vulcanescu](#): "În 1971, Patriarhia Moscovei a revocat anatemele asupra vechi-credincioșilor încă din secolul al XVII-lea, dar majoritatea comunităților de vechi-credincioși nu s-au reîntors încă la Comuniunea cu celelalte Biserici".

Asadar, sfintiti preoti, luand in considerare cazul meu particular, vreti va rog sa imi dati niste intrebari pe care sa i le pun preotului E. ca sa ma lamuresc cu privire la aceasta problema specifica? Cred ca e un subiect care a starnit interesul nu doar pentru mine si merita un articol teologic corespunzator.

3. [3. Raspuns la Creanga Teofil](#). "de ce nu luați canon pentru partea de la Dumnezeu de la preotul care doriți?":

>> Am luat. Canonul a fost asa: 40 de zile de citit urmatoarele rugaciuni:

L, Mr, V Ac. Sf.
Nicolae <https://www.crestinortodox.ro/acatiste/acatistul-sfantului-nicolae-67130.html>

Ma, J, S - Ac. Sf. Spiridon se zic rugaciunile incepatoare si apoi <https://www.crestinortodox.ro/acatiste/acatistul-sfantului-spiridon-67132.html>

in fiecare seara:

Psalmii 37, 67, 142, 50

<http://www.bibliaortodoxa.ro/carte.php?id=65&cap=37>

<http://www.bibliaortodoxa.ro/carte.php?id=65&cap=67>

<http://www.bibliaortodoxa.ro/carte.php?id=65&cap=142>

<http://www.bibliaortodoxa.ro/carte.php?id=65&cap=50>

Paraclisul Maicii Domnului

<https://doxologia.ro/ceaslov/paraclise/paraclisul-preasfintei-nascatoare-de-dumnezeu>

Canonul de rugaciune catre sfantul inger pazitor al vietii omului (deci nu acatistul catre ingerul pazitor) <https://doxologia.ro/canon-cantari/canonul-de-rugaciune-catre-ingerul-pazitor-al-vietii-omului>

Am facut acest canon. Nu s-a legat nimic. Alt calugar (nu cel care mi-a dat canonul), dupa ce m-a ascultat pe indelete, mi-a spus ca e mai bine sa ma concentrez pe aspectul profesional o vreme mai indelungata. Pentru un timp, prefer sa raman putin circumspect in legatura cu solutia magica: "te rogi si-ti pica nevasta in brate".

Raspuns la [comentariul Gabrielei Naghi](#): "Solutii omenesti in cazurile prezentate de domnul Mihai, nu exista, intrucat este implicata libera alegere a tuturor celor implicati si glasul constiintei lor, pe care le respectam."

>> Eu cred ca Dumnezeu ajuta pe fiecare crestin in masura in care el face eforturi cat poate. De aceea, exista in indreptarul de spovedanie scris de Nicodim Mandita "415. M-am lenevit în rugăciunile mele, am așteptat a-mi veni cele trebuincioase sufletului și trupului, fără a munci serios pentru a le dobândi.". Deci fiecare mirean poate sa caute solutii in contextul ecumenismului chiar si in diaspora:

- sa mearga la Biserica Ortodoxa la o biserica avand slujire in alta limba, care apartine de alta tara, dar care este in comuniune cu Biserica

Ortodoxa

- sa calatoreasca pana mai departe ca sa gaseasca un preot neecumenist
- sa discute cu preotul locului ca sa-l convinga, sa-l lamureasca, sa-l lumineze

Acestea sunt solutii omenesti care, desigur, fara rugaciune, nu dau rezultate, caci fara voia si pronia lui Dumnezeu nimic bun si durabil nu se face. In acelasi timp, din punctul meu de vedere intre "solutii omenesti" si "solutii de la Dumnezeu" nu exista o dihotomie, ci o conlucrare.

Problema de care eu am devenit constient nu atat prin relatarile pe care le-am facut in aceasta serie asupra unor zone limitate, ci prin confirmarile din partea unor comentatori ale acestor articole, este ca si in alte tari din Europa Occidentala lucrurile stau la fel si este foarte ingrijorator. Pana in decembrie 2017, aveam increderea ca Biserica Ortodoxa, prin toate vlastarele ei (romanesti, ruse, grecesti, etc.) are o retea pe care crestinelul poate sa conteze in primul rand in marturisirea dreptei credinte, temelie a Ortodoxiei. Pentru mine, este ca si cum mare parte din aceasta retea a fost anihilata de pe harta Europei, lasand loc unei foarte mari neincredere. Pentru un mirean, sa se trezeasca peste noapte cu o schimbare a asteptarilor la 180 de grade in ceea ce priveste viata lui spirituala nu e putin lucru.

La Judecata de Apoi, fiecare crestin se intalneste cu parasul sau, constiinta. Constiinta pe parcursul vietii mai poate fi adormita, dar si cand se trezeste, obliga pe crestin la niste decizii care pot parea radicale privite din exterior. Insa aceste decizii sunt adaptate la realitatea constatata, despre care am scris, fata de care consider ca nu ne putem ascunde dupa deget.

Apreciez foarte mult sacrificiile facute de tinerii care au calatorit si care fac efectiv minuni in drumurile lor pentru a lamuri preotii, despre care se poate citi [aici](#). Sa le dea Dumnezeu cat mai mult har si putere de convingere sa aduca la trezvie constiinte adormite. Mi-as dori si eu sa am o cultura apologetica care sa-mi permita sa fac asta si timp si rabdare pentru o asemenea lucrare, numai ca acestea nu se dobandesc peste noapte, iar cu mine nu a stat niciodata cineva deoparte sa-mi explice:

- Uite care-i treaba, crestine! Vezi tu, preotii despre care crezi ca isi fac treaba si poti sa ai incredere in ei, ca marturisesc drept pe Hristos? Ei

bine, o sa vina o vreme in care multi dintre ei isi vor intuneca mintile si prin urmare nu conteaza ca tu n-ai vrut sa te faci teolog, TU va trebui sa te duci sa-i lamuresti cum sta treaba, asadar las-o mai moale cu ce voiai tu sa inveti si pune mana pe apologetica, pt ca va trebui sa-i lamuresti pe unii din acestia mai ceva ca pe sectanti daca vrei sa ai unde sa mergi la Biserica atunci cand ai sa fii mare! Ah, si daca tot esti acolo, invata si ceva detectivistica pentru a reusi sa-ti dai seama fara prea mari eforturi cu cine nu e cazul sa-ti pierzi timpul in prima instanta!

Oare asta e genul de discutie pe care ar trebui sa-l aiba fiecare parinte cu copiii lui in aceste vremuri?

5. [5. Raspuns lui Abrudan Cornel](#): "NOI MIRENII, CUM VOM ȘTI, DACĂ PREOTUL, A RĂMAS ORTODOX."

Cele trei întrebări pe care eu le-am folosit si le recomand sunt:

- Părinte, sunt unii care consideră că întâlnirile și rugăciunile ortodocșilor împreună cu catolicii reprezintă o formă de mărturisire și demonstrare a frumuseții ortodoxiei. Sunt alții care consideră că sunt o formă de trădare a ortodoxiei. Unde este adevărul?
- Părinte, sunt unii care consideră că sinodul din Creta ar fi canonic pentru ortodoxie, sunt alții care consideră că acolo s-a produs o trădare a ortodoxiei. Dvs. ce credeți?
- Părinte, au fost unii preoți ortodocși în România care au fost caterisiți de către BOR pentru faptul că au încetat să pomenească pe ierarhii lor după sinodul din Creta, invocând ecumenismul acestora. Credeți că respectivele caterisiri sunt valabile sau nu?

Raspunsurile corecte sunt: tradare; tradare; nu sunt valabile. Preotul poate sa raspunda sau sa se eschiveze. Daca se eschiveaza, trebuie insistat cu diplomatie, asa cum am facut eu cu preotul D. Daca spune ceva radical diferit fata de raspunsurile corecte sau "o scalda" nuanțat, nu e de bine. Am formulat aceste intrebari dupa cum m-a dus capul, altii daca prefera pot pune alte intrebari, inasa mie mi se pare ca sunt destul de lamuritoare pentru ca nu influenteaza in niciun fel preotul sugerandu-i vreun raspuns. In plus, sunt politicoase, clare si economisesc timpul.

6. [6. Raspuns la comentariul Gabrielei Naghi](#): “Mai putem vorbi de crestini ortodocsi in aceasta parte a diasporei? Ce pot intelege acestia despre erezii, ecumenism si schisme? Se pare ca la nivelul sinodal se cunoaste bine acest lucru si special sunt lasati in necunostinta, necatehizati, pentru a putea fi usor manipulati, dresati, ametiti, caci implementarea ecumenismului adanc in Trupul si Madularele Bisericii necesita liniste, armonie si pace, fara impotriviri, contestatii si negari. “

>> Eu caut sa nu generalizez. Eu am dat marturie pentru ceea ce am constatat acolo unde am intrebat si am cercetat: in zona Z, in orasul Y. Eu nu spun ca e asa in toata Italia, pentru ca nu am fost in toata Italia si nu am cercetat despre toata Italia pentru ca nu a fost cazul. Eu nu spun ca e asa in tot Occidentul, pentru ca nu am fost in tot Occidentul. **Cine are rabdare, poate sa ia cu rabdare site-urile episcopilor Romanesti din strainatate si sa verifice parohie cu parohie, preot cu preot, folosind motorul de cautare google (care va fi cu siguranta prietenos sa dea rezultate corecte politic) si sa publice despre care exista dovezi ca s-au rugat cu catolicii inclusiv si mai ales de pe site-urile catolice, ca sa stie credinciosii sa-i evite. Sunt tare curios de un raspuns al Patriarhiei la o asemenea lista cu dovezi.** Dar asta nu mi se pare munca de un singur om, iar eu am alte urgente si prefer sa ma limitez la ce ma pot angaja ca pot face.

Exista credinciosi ortodocsi acolo unde exista Biserica, iar Biserica va continua sa traiasca acolo unde sunt credinciosi ortodocsi, deci despre asta cred e bine sa nu ne pronuntam ca “sunt acolo” sau “nu sunt deloc acolo”. Dumnezeu ii stie pe fiecare cat si cum este. Poate si din cauza acestor putin care sunt, unde sunt, inca n-au invadat musulmanii mai cu spor. Tendinta generala, da, este ingrijoratoare, si tocmai de aceea am considerat ca este o datorie de constiinta, sa scriu si sa public aceste articole (in ciuda lipsei mele de cultura teologica si apologetica), nu pentru ca nu exista oameni care sa stie acestea, ci ca sa fie mai multi cei care le stiu. Daca si cum se vor folosi aceste informatii, pot gasi mai departe idei crestinii ortodocsi din Romania care sunt mai bine organizati si sfatuiti duhovniceste decat cei din diaspora.

7. [7](#). Raspuns la comentariul scris de [Gabriela Naghi](#): “Motivele care pot duce la stricarea aghiasmei pot fi diverse: preotul nu a săvârșit toată slujba de sfințire a apei, vasul în care s-a sfințit apa nu a fost curat, sticla în care s-a turnat aghiasma după sfințire nu a fost curată, și cel mai des întâlnit motiv, aghiasma a fost turnată în sticlă cu tot cu resturile de busuioc.”

>> Ei bine, iata, eu nu stiam aceste lucruri. Multumesc mult ca le-ati impartasit. Eu nu am facut nici poze, nici inregistrari video cu lichidul care mi-a ridicat intrebari, nici nu l-am dus sa-i fac analize de laborator ca sa vad ce mai e sau ce nu mai e pe acolo, deci nu bag mana in foc cu privire la care o fi fost cauza si efectul detaliat. Totusi, acest aspect este important, tocmai pentru ca pentru mine, a fost “picatura care a umplut paharul”. Mai e un detaliu important pe care am uitat sa-l mentionez pe langa observatiile din articol: dupa ce preotul B a facut sfestanie la mine acasa in ianuarie 2018, am vorbit cu cantaretul de la Biserica ce l-a asistat si l-am intrebat daca aghiazma aceea cu care a fost la mine acasa e **aghiazma mare** si a zis ca da. L-am intrebat: “**atunci de ce ati inmultit-o?** Eu stiam ca aghiazma mare nu se inmulteste, ca aghiazma mica”. El a raspuns, oarecum deranjat, ceva de genul: “**ei, noi mai facem si exceptii**”. La comportamente exceptionale, rezultate exceptionale!

Raspuns la [comentariul lui Manu](#): “ecumenistii de la Bucuresti si MMB profita:adauga substanta care conserva aghiasma mare,mi se pare,ca e ceva de genul lichidului de parbriz “

>> Asta mi se pare strigator la cer! Sunt curios ce dovezi exista in acest sens. Biserica Ortodoxa Romana pune la dispozitia credinciosilor doua lichide principale cu scopul de a fi consumate de potential orice credincios: aghiazma (mare si mica) si Sf. Impartasanie. Daca ceea ce spuneti este adevarat, atunci ce ar trebui sa facem, noi mireni, sa ne punem problema sa luam mostre din acestea si sa le ducem la laborator, sa facem analize? Sa faca, cine vrea, numai ca mi se pare exagerat! Aici este vorba nu numai despre o problema de credinta, ci si de sanatate publica! Nu stiu ce substante or fi in lichidul de parbriz si nici ce efecte or avea asupra sanatatii la dilutia in care s-or fi gasind, numai ca asta mi se pare o acuzatie grava care merita explorata si daca este adevarata, data in vileag!

Adica, solutie de dezghetare a drumurilor in mozzarella si cauciuc in cascaval mai inteleg sa se gaseasca in supermarketurile romanesti, dar lichid de parbriz in aghiazma de la Biserica... am trait ca s-o citesc si pe asta... Orice e posibil.

Raspuns la [al doilea comentariu al lui Manu](#): "Putem afla pe facebook.Sau cineva din cadrul comunitatii poate sa-i orienteze pe romanii ortodocsi spre acel preot cinstit care duce greul."

>> Inteleg raspunsul tau si hai sa-ti explic de ce e naiv:

1. Nu toate bisericile romanesti au comunitati pe Facebook. Stiu, pare strigator la cer, dar ce sa le faci, da-le in judecata!
2. Ce se scrie pe Facebook in comunitatile respective si ce se intampla sunt lucruri foarte, foarte diferite. Deci de pe facebook nu poti sa-ti dai seama de mare lucru, e pierdere de vreme. Iti spun pentru ca am incercat. Daca crezi ca gasesti prin munca detectivistica altceva, te invit sa scrii si tu o serie de articole, sunt curios sa o citesc!
3. Ceea ce scriem noi aici si toate informatiile despre preotii nepomenitori care sunt publice pe internet nu sunt citite doar de noi, sunt citite si de reprezentanti ai Patriarhiei care stau la butoane sa afle pe cine sa mai "arda". Daca sunt preoti si calugari care tremura sa raspunda la o intrebare cand ii intreb fata in fata, de frica sa nu fie inregistrati, crezi ca vor fi deschisi sa-i orienteze public pe romanii ortodocsi spre acel preot cinstit: "Sf. Litughie slujita de un preot nepomenitor neecumenist in orasul cutare la ora cutare"? Tu crezi ca parintele meu duhovnic de prost mi-a spus sa public seria asta si sa protejez numele preotilor implicati sub pseudonim? Nu, pentru ca stiu ca ecumenistii care se lupta din interiorul ierarhiei bisericesti cu dreptmarturisorii au mai multe resurse si parghii ca sa le puna bete in roate decat au acestia din urma sa se organizeze. Si atunci fiecare din acestia, care stie despre o asemenea comunitate, trebuie sa puna bine in balanta responsabilitatea unei asemenea informatii: daca o da mai departe cu prea multa deschidere cui nu trebuie, risca sa pericliteze intreaga comunitate. Crestinii care vor sa gaseasca

raspunsuri, gasesc. "Bateti si vi se va deschide".

Raspuns [la al treilea comentariu al lui Manu](#): "Chiar pana prin 2005, pana a se inmulti numarul de acorduri intre pseudopatriarhia ecumenica si CMB, nu am auzit ca romano-catolicii si ceilalti sa fi pus vreo conditie ortodocsilor."

>> Aceste conditii nu se exprima direct: "daca nu faci asta, atunci noi facem asta". Nu este ca si cum in contractul de chirie scrie "atatea conslujiri impreuna cu catolicii". Dupa cum mi-a explicat preotul E, este o consecinta care se observa in timp: comunitatea respectiva este rugata sa-si faca bagajelul si sa se duca cu tot cu parohie dintr-o parte intr-alta. Despre aceasta presiune implicita au insinuat unii preoti cu care eu am vorbit. Este cum se facea in jurnalismul din anii '90 in Romania: publicitarii nu conditionau explicit ziarele ce se scrie cu contractele de publicitate: acestea incepeau pur si simplu sa curga atunci cand ziarele scriau "ce trebuie" si se opreau, ca o coincidenta, cand nu mai scriau "ce trebuie". Tocmai de aceea eu am folosit cuvantul "coincidenta" de multe ori in relatarile mele, pentru ca despre asta nu se aude, pentru ca nu se vrea sa se auda.

"Cati bani trebuiau sa aiba romanii din diaspora sa isi faca de un loc de teren ca sa nu depinda de altii?"

>>Intr-un orasel mic cu mai putin de 100.000 de locuitori, cam vreo 200.000-250.000 de euro. Imparte asta la vreo 100-150 de familii care vin regulat la Biserica in cel mai bun caz. Intr-un oras mai mare, cu peste 500.000 de locuitori, se apropie cel mai probabil de 1 milion de euro. Asta doar constructia deja existenta, nu vorbim despre teren. Nu stiu cat a costat spatiul reamenajat de preotul E. drept biserica in orasul X.

Raspuns la [comentariul lui Ciprian P.](#) : "da cine i-o pus pe romani sa se duca atatia in Italia ? sau alte tari ? goana dupa un trai bun ...idolul pantece sa aiba un trai mai bun..ca deh...saracia intr-u Hristos nu le place ! nu-s multumiti cu minimum pe economie din Romania si se duc pt de 10 ori mai mult in tari straine !" "daca erau mai romani adevarati..preferau sa stea in Tara noastra saraca si prigonita".

>> Acest comentariu chiar m-a enervat. Hai sa-ti explic, Ciprian P, ce caut eu in Italia, ca nu vorbesc in numele altora.

In Romania, din 2013, se face card national cu cip biometric pentru serviciile de sanatate pe care vrei, nu vrei, angajatorul ti le plateste. In plus, Fiscul din Romania impartaseste baza de date cu CNAS, ceea ce inseamna ca automat daca ai venit, indiferent din ce sursa, CNAS iti emite card de asigurat. Stiu ca se poate sa refuz cardul acela de asigurat, presupunand ca CNAS-ul chiar este in stare sa ti-l trimita prin posta acasa si nu il rataceste pe undeva in sistem. Deci eu daca vreau chiar sa refuz acel card de sanatate, conform legii, mai intai trebuie sa-l vanez prin sistemul CNAS, sa-l duc si sa-l predau, apoi sa merg din trei luni sa-mi iau adeverinta.

In Italia, acest sistem a fost implementat putin mai tarziu fata de Romania si exista in plus (inca), posibilitatea ca cineva sa se angajeze (cu anumite tipuri de contracte) fara sa primeasca acel card de sanatate cu cip pe numele sau. In Italia, mi se pare ca asigurarea de sanatate inca este un beneficiu, nu o obligatie pe care statul ti-o baga pe gat ca pe o taxa.

Ori daca eu am putut sa-mi rezilies contractul cu CNAS-ul ca fiind de drept abuziv, sa resping crearea cardului national de asigurat pe numele meu si sa-mi platesc eu serviciile medicale in privat (in Romania sau in Italia, unde am eu nevoie si chef), de ce sa ma supun eu acestui supliciu umilitor si anticrestinesc?

In al doilea rand, in Romania, platile cu cardul si in conturi bancare au o mult mai mare amploare decat in Italia, cel putin in zona Z. Fiscul roman vaneaza chiar si depozitele bancare la care cineva primeste dobanda si e in stare sa-ti puna taxe de 7 ori mai mari decat ai castigat. O prietena de-a mea din Romania mi-a spus ca pe ea angajatorul o conditioneaza sa-si primeasca salariul pe contul la care are card cu cip, nu are voie sa isi faca doar cont bancar la alta banca si sa primeasca salariul acolo. Stiu, este un abuz si nu o generalizare, insa in Italia sunt mai putin probabile asemenea cazuri. Cel putin in zona unde stau eu, inca se pot face plati mari in numerar, fiecare isi poate face cont bancar fara sa-l conditioneze tellerul de la banca sau sa-l bata la cap sa-si faca un card, iar cardurile bancare pot fi si nenominale. Daca un cetatean strain care lucreaza in Italia castiga sub o anumita suma de bani in fiecare an, statul chiar ii mai poate si da bani ca sa-l ajute, adica fix opusul fata de Romania.

In al treilea rand, chiar daca nu castig mult mai mult decat as castiga lucrând in Romania (si nicidecum de zece ori mai mult cum sugereaza comentariul), cu banii pe care ii castig lucrând in Italia si din Italia, pot sa am mai mult timp (de exemplu sa scriu aceasta serie de articole, ceea ce nu s-ar fi putut intampla ca ragaz de timp cat stateam in Romania) si sa beneficiez de o calitate mai buna a vietii (de exemplu mancarea este mai de calitate pentru ca exista legi care chiar protejeaza consumatorii si chiar sunt implementate, aerul e mai putin poluat si oamenii traiesc mai mult). Uneori, va dati seama cata avaritie la mine, chiar sa imi permit luxul sa pun bani deoparte pentru jumatatea de an in care aleg sa locuiesc in Romania astfel incat sa nu trebuiasca sa fac datorii.

In al patrulea rand, locuind in Italia, chiar si acea jumatate de an in medie, inregistrez mai mult respect si incurajare din partea unor italieni pentru alegerea de a locui in tara lor pastrandu-mi credinta mea decat din partea unor conationali de-ai mei care stau si ma judeca: "de ce am plecat din tara mea". Am intalnit mai mult respect din partea unor mireni catolici pentru manifestarea si practicarea ortodoxiei decat din partea unor asa-zisi ortodocsi care radeau de mine ca-s "exagerat". Nu-mi cere nimeni sa ma lepad de ortodoxie daca vreau sa traiesc in Occident, si aici insist pe "traiesc", nu "subzist".

Aleg sa petrec in medie jumatate de an in Italia (uneori mai multe, alteori mai putin) pentru ca aici nu ma simt inca atat de conditionat de lagarul electronic pus la cale pentru subjugarea crestinilor si aici am timp (putin, ce-i drept) sa scriu articole la care Ciprian P. sa-mi raspunda cu comentarii pline de judecata, ca poate o fi el mai drept decat milioanele de romani care locuiesc in strainatate.

Doar pentru faptul ca a randuit Dumnezeu sa ma nasc in Romania nu inseamna ca am dat la nastere juramant de fidelitate oarba sa raman pe veci in Romania. Pana si sfinti au fost exilati din tarile lor in vremuri rele si au facut pentru ortodoxie mai mult in alte locuri decat cele in care s-au nascut.

Sunt curios sa ne spuna Ciprian P. cum a reusit el sa traiasca din salariul minim pe economie, sa-si traiasca saracia intru Hristos fara carduri si acte cu cipuri biometrice pe numele lui si sa fie un bun profesionist in aria in care lucreaza pe cont propriu, si sa participe la actiuni de protest impotriva legilor abuzive ale statului roman (cum ar fi legalizarea obligativitatii actelor biometrice) si sa alerge dupa preoti neecumenisti. Asta chiar ca e un subiect pe care as vrea sa citesc articole, asa, cu desfasuratorul financiar al cheltuielilor, veniturilor si

taxelor pe fiecare luna ca sa ne lamurim intru Adevar!

Eu prefer sa fiu ortodox inainte sa fiu roman si cred ca am libertatea sa fiu ortodox si in alta tara, daca aleg.

“de fapt nici nu s-o gandit la ce o fii cu mersu la Biserica....s-au gandit pt altceva”

>> Eu am gandit ca e important sa fiu intr-un oras cu biserica ortodoxa romaneasca, am avut tupeul inimaginabil sa sper ca pot sa gasesc preoti dreptmarturisoritori doar pentru ca apartineau de Biserica ortodoxa Romana. Iti dai seama, ce iluzie, trebuia sa ma gandesc de la bun inceput, acum multi ani, la ce a zis Ciprian P si imediat cum am constatat dificultati, hop-top, hai inapoi in Romania, ca si cum pot peste noapte sa-mi mut intreaga viata!

Raspuns la [al doilea comentariu al lui Ciprian P.](#) : “un ucenic teolog..parca si preot sau nu , nu stiu ...s-a dus la duhovnicul său , pr. Arsenie Papacioc sa-i zică sa-i dea binecuvantare sa se duca in Italia sa propovaduiasca Ortodoxia acolo... “

>> Fiecare primeste sfat personalizat de la duhovnic in chestiunea care il preocupa. Eu nu i-am cerut binecuvantare parintelui meu duhovnic sa propovaduiesc Ortodoxia in Italia, eu am primit binecuvantare de la el sa locuiesc aici un timp, pe portiuni.

Raspuns la al treilea comentariu al lui Cristian P: “pai cum sa ajung in lecce ca preot..unde nu sunt romani? pai ce sa caut acolo? cum adica sa te trimita asa aiurea?”

>> e o idee buna sa mai faci si o verificare a realitatii inainte sa comentezi <http://episcopia-italiei.it/index.php/it/parrocchie/4555-lecce>

Raspuns la [al patrulea comentariu al lui Manu](#): “Si vor cauta sa anihileze aici, prin santaj,anularea tuturor canoanelor, toata influenta Rusiei pe filiera ortodoxa, facand din ecumenism o unealta de corupere totala a lumii ortodoxe.Asa ca,ne asteptam,ca de acum ,la porunca americana,toate patriarhiile, Athos si

Arhiepiscopia Atenei se vor alinia, vrand-nevrand si vor recunoaste:scismele din Ukraina (si viitoarele din Muntenegru, Macedonia, din fosta URSS, diaspora rusa,primatul absolut si totalitar al Patriarhiei Ecumenice care va actiona absolut de una singura,deci,sa nu ne mai asteptam la conglasui si sfarsindu-se cu primatul dictatorial sub un papa fascist pe fata(toate aceste lucruri,desfasurandu-se fenomenal de rapid si fara cracnire de nicaieri,pe moment ce vorbim de dicteul ciznei militare americane aici,cu desavarsire).Deci,libertatea de acum de exprimare in articole si comentarii,mai ales pe site urile ortodoxe va fi mit si o vom uita.Clasicele comunicari prin biletele cum era odinioara in Rusia,este varianta care ramane pe masa. “

>> Multumesc frumos ca ai legat cu sfoara toate droburile de sare si le-ai tras in capul cititorilor deodata, daca mai citesc multe asemenea comentarii, mai-mai c-o sa las deoparte nadejdea in Hristos si in pronia divina si-am sa fug in munti ca vine antihristul maine. □ Glumesc. Intotdeauna este incurajator sa intalnesc oameni mai pesimisti ca mama, imi dau seama ca se poate si mai rau.

8. [8. Raspuns la comentariul pr. Claudiu Buza](#): “E bună și puțină “gălăgie”! Nu e suficient, pentru aceste vremuri, să demontezi, din chilie, pseudoînvățăturile ecumeniștilor. Părintele Arsenie Papacioc, ca și alți mari duhovnici, a lucrat minunat arătând că “Singur Ortodoxia”. Acum e nevoie să ieșim cu lumina Ortodoxiei și să ajutăm poporul. E nevoie și de “protestul lecuiitor” prin care să zdruncinăm șandramaua ecumenistă! “

>> Aceasta “galagie” dupa parerea mea este important sa se faca (formularea preferata a romanilor, “sa se faca”, nu “sa fac eu”):

- intru cateheza, cunoscandu-se argumentele si contraargumentele cu care crestinii care fac aceasta galagie trebuie sa se familiarizeze.
- Cu o estimare corecta si realista a timpului si a celorlalte resurse pe care un asemenea demers le implica pe termen lung (la inceput multi se gasesc entuziasmati, cand vine greul cati raman?): sa invatam de la Coalitia pentru Familie, care a lucrat 3 ani si chiar si atunci rezultatul a fost un mare esec la nivelul societatii
- intr-o maniera strategica, planificata, fara naivitati, pentru ca dusmanii ortodoxiei nu lucreaza de azi pe maine, ei lucreaza in decade si ce nu

reuesc pe fata anul asta cauta sa bage pe sub usa la anul

- protejand preotii care dreptmarturisesc credinta si oferindu-le si mai multe resurse ca sa continue asta pe termen lung, fiecare cum poate, nu tragand de ei pe principiul "in calul care trage cel mai tare, in ala dai". Nu sunt multi preoti cum e F din cazul seriei mele de articole, e cazul sa avem grija sa nu ramanem fara ei!

Raspuns la [comentariul lui Manu](#): "Pr Staniloaie, este printre Sfintii nostri romani, acest titan al ortodoxiei care a purtat o cruce grea vreo 40 de ani (ortodoxia, la noi la romani). Ma revolta cand vad cu cata usurinta i se da cu piciorul. Nu merita asa vorbe."

>> Referirea mea la teologia parintelui Staniloaie se face in comparatie cu teologia pe care eu cred ca este bine sa si-o insuseasca crestini ortodox prin apologetica mai ales in aceste vremuri. Eu cunosc personal o crestina care pana acum cativa ani nu era deloc ortodoxa tritoare chiar daca fusese botezata. Desi lipsita de cultura teologica, a luat incetul cu incetul cartile sfinte si chiar daca trebuia sa stea cu dictionarul la indemana ca sa inteleaga o multime de termeni bisericesci, a ajuns pana la a citi si a se delecta cu Filocalia a III-a, si cine cunoaste Filocaliile stie despre ce vorbesc. Aici este vorba despre nivelul de intelegere care este necesar pentru a intelege scrierile parintelui Staniloaie in comparatie cu nivelul de intelegere care este necesar pentru a intelege scrierile sfintilor parinti din primele 4 secole ale crestinatatiei si mai ales scrierile care contin argumentele dogmatice, teologice si canonice impotriva ecumenismului. In vremurile de apostazie, armele crestinului trebuie sa fie mai rafinate, dupa parerea mea. Ceea ce am afirmat consider ca nu minimizeaza nicidecum importanta celui mai mare teolog roman al secolului al XX-lea, ci afirma prin comparatie importanta scrierilor ce solicita mai multa cateheza. Ori daca un crestin zice ca pr. Dumitru Staniloaie este "prea avansat" si nu se osteneste sa desluseasca scrierile sale, mergand pe mana unui preot care lauda ecumenismul IPS Daniel, acel crestin foarte probabil nu va ajunge nici la intelegere cu privire la de ce sinodul de la Creta este antiortodox, nici de ce tomosul de autocefalie al factiunilor schismatice este un pericol. Eu nu i-am spus femeii aceleia "inapoi mea, Satano!" doar pentru ca nu-l intelege pe pr. Dumitru Staniloaie. Am prezentat mai multe argumente intr-un context suficient de larg incat sa se inteleaga alegerea mea.

Cred de asemenea ca este bine sa nu judecam niciodata, pentru ca nu se stie ce resorturi interioare pot determina schimbarea atitudinii unui om intr-o clipita. Avem exemplul cu talharul de pe cruce care a fost unul din primii care a mostenit raiul impreuna cu Hristos. Avem in vietile de sfinti atatea cazuri extreme care s-au intors la credinta, prin urmare nu se cuvine sa subestimam puterea transformatoare a credintei.

In acelasi timp, "cata apa de mare iti trebuie sa bei ca sa-ti dai deama ca e sarata?". Eu am dat aceste exemple ca sa identific o problema despre care am banuiala ca o au si altii. Eu m-am rugat pentru acele femei si pentru multe altele, numai ca pana acum nu am observat ca Dumnezeu sa fi facut vreun miracol in schimbarea inimii vreunei femei pe care o cunosc in directia de credinta ca urmare a rugaciunilor mele si ale preotilor care s-au rugat in acest sens. Nu cred ca ar fi vorba ca n-ar fi voia lui Dumnezeu sa se intample asta, ci ca nu e voia acelor persoane sa se schimbe! Ma doare inima sa las unele asemenea suflete in inselarea lor pentru ca tin la ele si doresc sa se mantuiasca, in acelasi timp tin mai mult la copiii care ar putea sa iasa din constructia unei familii, pentru sufletele carora consider ca sunt partial raspunzator. Cum sa-i explic intr-un eventual viitor unui copil de-al meu: "stii, mamica si cu mine avem perspective diferite asupra credintei: ea merge la ecumenisti, eu merg la nepomenitori, si eu stiam ca exista problema asta inca de cand am cunoscut-o, dar am zis ca lasa, ca merge si-asa". De-asta am scris ca este important chiar daca nu exista informare corespunzatoare (ca nu s-a nascut nimeni invatat despre sinodul de la Creta), sa exista macar deschiderea spre dialog si argumente.

Una din problemele pe care am vrut sa le scot in evidenta este ca, spre exemplu, cineva care nu merge la Biserica macar poate sa stie ca are o anumita distanta de Adevar si poate sa hotarasca sa se apropie intru dreapta marturisire in loc de ecumenism. Insa cineva care crede ca se afla in Adevar si se afla de fapt in inselarea ecumenismului nici macar nu are constienta ca-i lipseste ceva, ba chiar poate ii mai si prigoneste pe dreptmarturisitori. Aceasta ruptura nu este necesara, nu e obligatorie: ea este optionala, tine de libertatea fiecaruia. Numai ca atunci cand ruptura este evidenta, trebuie recunoscuta. Schimbam ce putem cu resursele pe care le avem, daca "terenul sufletesc" permite.

9. [9. Raspuns la comentariul lui Florin Dragnea](#): "Foarte frumoasă

descrierea evenimentelor: schimbarea preotului, efortul pentru a merge la un preot credincios etc. Modul în care a fost redactat articolul este plăcut la citire și te ajută să înțelegi atmosfera celor petrecute. Mulțumesc încă o data pentru efortul de a scrie și publica acest articol, este unul dintre cele mai bune pe care le-am citit anul acesta.”

>> Mulțumesc și eu și dvs. și celorlalți cititori care mi-au scris încurajări și aprecieri, este o confirmare care mă bucură, prin raportare mai ales la efortul interior. A fost dureros pentru mine să conțin cele scrise și să le retraiesc istorisindu-le. Și mulțumesc și preoților și prietenilor care m-au încurajat să scriu această serie de articole încă înainte să existe. Calitatea și cantitatea comentariilor generate, precum și numărul vizualizărilor, mă întăresc sufletește. În același timp, țin să menționez că mă bucură dacă și mai mulți creștini ortodocși și-ar dedica timp pentru a face asemenea analize. Ei există și îi citesc cu interes, numai că dimensiunea ecumenismului la care s-a ajuns este atât de mare și din cauza că cei care ar putea să vorbească tac și cei care ar face bine să tacă vorbesc. Mantuitorul a spus la un moment dat despre oameni din popor: “dacă aceștia vor tăcea, pietrele vor vorbi”. Asadar, vă invit și pe voi, avizi comentatori, să scrieți despre ce vedeți, cu dreaptă măsură și discernământ, întru apologetică! Nu e cazul să așteptăm Judecata de Apoi ca să se vadă toate cele făcute cu nedreptate, mai ales că multe din acestea se fac deja la lumina zilei, fără rusine.

Răspuns la [comentariul emei](#): “as bate și 200 km numai dacă ai găsi undeva un preot care să țină slujba așa cum o știm că trebuie să fie și să plece din biserică fericit și nu supărat când vede ce se întâmplă.”

>> Mi se pare foarte grav ce se întâmplă și sunt în asertivitate. Eu am ajuns să fac acest periplu tocmai pentru că nu am mai suportat această stare pe care o aveam participând la slujbe și văzând atât de multe lucruri străine de ortodoxie. Din păcate, neștiind care și cât de străine sunt, nu am îndrăznit să pun mai multe întrebări până ce nu a fost episodul cu stricarea aghezei. În parohii diferite, există obiceiuri diferite, iar fără o pregătire teologică corespunzătoare în cele ce privesc obiceiurile și regulile bisericesti, este dificil să stabilești o limită: “până aici este diferența de obicei, de aici începe erezia”. Deci sunt alții și în situații mai rele decât a mea, înțeleg că nu e cazul să mă plâng cu această ocazie. Sunt conștient că aici unde sunt nu se poate rămâne pe termen lung, însă nici în alta parte nu

stiu unde ar trebui sa merg.

Raspuns la [comentariul lui Mihai](#): “ceea ce se petrece in Italia este pe intreg cuprinsul Europei vestice, chiar de una zi vazusem o filmare ce coada era in a saruta mina lui Francisc, printre aceia si IPS Serafim Joanta, sa vedeti cum deja ei oficializeaza slujbe de inmormantari la incinerari”

>> Si daca s-ar adresa intrebari Patriarhiei in legatura cu fiecare asemenea caz semnalat, de catre mai multi credinciosi, nu de unul si acelasi, oare ce atitudine diferita ar avea Episcopia Italiei?

Raspuns la [comentariul Otiliei](#): “Adrian Fageteanu intrebat ce e de facut (inainte de Creta) a zis: Nu e o solutie care sa poata fi aplicata tuturor si a adaugat “e vremea lui scapa cine poate”

>> Cred ca e vremea lui “scapa cine vrea sa poata”, ca fiecare poate daca il ajuta Dumnezeu si il ajuta Dumnezeu daca lucreaza si voia proprie a omului. Inca mai e timp de cateheza, de apologetica, de pregatire. Asa sper eu.

11. [11](#). Raspunsuri la comentariile lui Bulgaru: [comentariul°1](#), [comentariul°2](#), [comentariul°3](#), [comentariul°4](#),

“Eu,traiesc in Italia in Roma Si nimic din ce spune acest”jumatate român, jumătate italian nu se petrece aici si nici in ale orase din Italia unde slujesc preoti români ortodocsi.”

>> E normal. Prima etapa a trezirii e negarea: nu exista, nu am vazut, n-am auzit, nu stiu nimic. Apoi urmeaza contrarierea cand iti dai seama ca unii din cei care credeai ca poti sa contezi nu-si fac treaba cum trebuie (sau treaba lor e chiar opusa la ce te asteptai) si apoi acceptarea dureroasa.

“Ma numesc Bulgaru Lucica si sunt in Roma³ Parohia Nasterii Maicii Domnului,si aici totul se petrece cat se poate de normal si adevarat. “

>> Parohia Nasterea Maicii Domnului, mai exact Parohia Roma 2, cu preot paroh

Ioan Ivan, nu? [Asa scrie](#) pe site-ul Episcopiei Italiei. Dam search pe google: „Ioan Ivan” preghiera, gasim [primul rezultat](#). S-a rugat cu catolicii, in 2017. **Ia un minut sa verificam realitatea, cati ani pentru a trai in inselare?** Cu acesta a mers repede, altii se ascund mai bine. Urmatorul preot la verificat!

“Este foarte usor sa smintiti lumea cu acest gen de a critica. De ce nu se spune exact locul unde se petrece si cum se numesc acei preoti așa reusim sa vedem,daca este adevarat.”

>> Da, acest gen de a critica poate fi foarte nociv daca nu e **sustinut de fapte si dovezi**. Nu e cazul sa spun unde se petrece, mi se pare ca e cazul dvs. sa verificati unde NU se petrece. **Sunt site-urile catolice pline de participarile preotilor ortodocsi la rugaciunile comune, ajunge doar sa cautati.**

“Daca ne place sa cautam pietre pentru a arunca ,este usor. “

>> Cate minute v-au luat ca sa scrieti aceste comentarii si cate minute va ia ca sa verificati realitatea? Tot nu credeti? Mergeti si puneti cele 3 intrebari despre care am scris mai sus preotilor respectivi! Mi se pare mai usor si mai repede de verificat realitatea in acest caz decat sa negam.

“ vad ca toti ati sărit pe mine,acum chiar ma gandesc că mai bine nu citean acest articol si nici sa scriu nu trebuia.”

>> adica tactica strutului care baga capul inapoi in nisip ca nu-i convine ce aude: see no evil, hear no evil, speak no evil. Da, inteleg din plin aceasta negare a adevarului initiala, si eu am trecut prin ea. Din fericire, am trecut de aceasta etapa. Va urez si dvs. aa va treziti cat mai repede.

12. [12. raspuns la comentariul lui Teodoros](#): “Aghiazma se impute din mai multe motive. Nu e un criteriu solid.”

>> De acord. Tocmai de aceea, am prezentat pe parcursul unei serii de 5 articole mai multe elemente.

Raspuns la [comentariu lui R](#): “am fost învățați să nu criticăm preoții, ceea ce e

foarte bine, dar lumea și-a însușit atât de bine acest lucru, încât acum, când vedem ce amploare a luat ecumenismul în rândul preoțimii, nimeni nu îndrăznește să spună nimic, cu foarte puține excepții, și lumea crede tot ceea ce spun preoții, și îi urmează necondiționat, crezând că aceștia îi învață numai și numai Adevărul de credință NEMODIFICAT.”

>> Bine. Ce-a fost a fost. Învățăm acum să ne adaptăm. Întrebarea este: ce să le spunem acum copiilor pentru a-i pregăti pentru vremurile care vor veni? Cu cât mai mult devine obligatorie cultura apologetică cu dreapta măsură, astfel încât nici să critice pe nedrept preoții, nici să se lase păcațiți de impresii?

Răspuns la [al doilea comentariu al lui Teodoros](#): “Sunt preoți ce consideră că ei înțeleg (practică) ecumenismul într-un sens bun. E ca și cum ai spune că trădarea sau minciuna ar putea aduce roade bune. Absurd.”

>> În primul rând, ca să răspund conținutului, recomand cartea lui Andrei Kuraev, “Provocarile ecumenismului” apărută în România în 2006, care nuantează 10 viziuni asupra ecumenismului. Să ținem minte că doar unele din aceste viziuni reprezintă o formă evidentă de trădare a ortodoxiei. Această nuanțare implică mai multe: 1. implică faptul că unii preoți care se pronunță în favoarea ecumenismului ar deveni împotriva lui dacă ar înțelege mai clar ce înseamnă și ce implică raportat la ce i se cere – unii mai ușor decât alții 2. să pună în aceeași oală pe toți cei care consideră că practica ecumenismului din considerente ideologice risca să încurajeze ratacirea de tip Sava-Staicu-Radeni și contraargumentele unor reprezentanți ai Patriarhiei ca “dacă nu e albă, e neagră”, de genul: “pai cum să nu vorbim cu catolicii, dar cum se cuvine să ne comportăm cu ei, să le dăm în cap?”. Trebuie să ținem minte că aceeași rădăcină lingvistică este și în conlucrarea **ecumenică** a Bisericilor Ortodoxe naționale și sunt unii care fac această confuzie. De aceea, contra-argumentarea se poate face doar cunoscând în primul rând palierul și motivațiile unde se încadrează afirmația fiecărui preot care consideră că slujește Ortodoxiei prin ecumenism. Ecumenismul are multe trepte. Ce am descris eu reprezintă lucruri grave, la care s-a ajuns prin depășirea unor etape. Cine ajunge ecumenist, nu ajunge peste noapte. Eu pot să dau un exemplu de preot care crede că practica ecumenismului într-un sens bun și chiar îl practică: vorbește frumos cu catolicii, însă nu se roagă cu ei. Participă la întâlniri cu ei, dar nu în Biserică. Discută despre idei sociale, științifice, etc., dar nu admite că ar

exista Adevar de credinta la ei. Trebuie explicat de unde asta anume asta poate deveni o problema, caci granitele sunt fine intr-adevar.

“Tradarea sau minciuna ar putea aduce roade bune.”

>> In al doilea rand, raspund mijlocului. Iti recomand sa citesti cartea “Istoria tradarii la romani” de Mircea Balan. Daca n-o stii, vei intelege in cuprinsul ei ca toata Romania s-a construit inclusiv si mai ales pe tradarile unor mari domnitori. Faptul ca Stefan cel Mare sau Vlad Tepes au tradat intelegerile cu turcii chiar au adus roade bune, de care si noi ne bucuram acum. Intrebarea este: **pe cine tradezi, pentru ce?** Iarasi, cu privire la minciuna, exista multe exemple de sfinti care au preferat sa minta (sa faca un pacat mic) pentru a salva un suflet dintr-o primejdie mai mare. Asadar, nu e un adevar general valabil: in principiu suna bine ce spui tu. In realitate, lucrurile sunt mai nuanstate, nu ca m-as face eu frate cu dracul, ci pentru ca chiar asa sunt si trebuie sa admiti asta cu atat mai mult cu cat vrei sa combati anumite argumente pe care se cuvine sa le intelegi inainte.

13. [13. Raspuns la comentariul lui abc°1](#): “cat priveste femeia, familia, exagerezi si ceri prea mult. Eu zic ca ajunge femeia sa fie ortodoxa, sa creada si sa-L caute cu nevinovatie pe Dumnezeu si apoi vin toate de la sine.”

>> defineste ortodoxa: ce inseamna ortodoxa, ajunge ca a fost botezata? Trebuie sa fie practicanta, traitoare? Ce inseamna asta? Cum verifici?

Sa creada: sa creada ce? In ziua de azi fiecare crede ce vrea si apoi ii lipeste ce eticheta vrea.

“ sa-L caute cu nevinovatie pe Dumnezeu”: cu asta m-ai dat gata! Cum masori asta? Cum operationalizezi in intrebari? Ce anume ai nevoie sa observi in dovezi comportamentale? Si cum se demonstreaza contrariul: cum Il cauta cineva cu vinovatie pe Dumnezeu, si daca asa Il cauta, atunci ce?

“ apoi vin toate de la sine”: adica scandalurile despre educatia religioasa a copiilor si divortul, nu?

Raspuns la [comentariul lui abc°2](#): “Ala e asa, nu a zis asa, fata aceea nu a auzit de Creta, inseamna ca nu tine dreapta credinta, etc. Ba sa ne separam de ei, sa ne izolam. Chiar,sa facem un chestionar ca la angajare. Daca cineva din familie a gresit un raspuns, gata scoatem bata si carpim la moalele capului. “

>> Exact asta e tipul de discurs au si atitudine au si unii preoti ecumenisti: “cum sa nu fim politici cu ereticii, ca doar n-o sa le dam in cap!”. Subiectul despre care era vorba este alegerea unui partener de viata, in legatura cu care mi se pare ca este normal fiecare sa fie cat de exigent vrea, luand in vedere importanta constructiei care se face. Mi se pare ca trebuie sa fim mai exigenti decat la angajare, deoarece daca un angajator nu se intelege cu un angajat, il mai poate da afara, dar nu la fel de usor rupi o casnicie cum rupi un contract de munca.

“ parintele l-a intrebat pe omul acela daca a tinut postul Pastelui, fiindca omul acela venisa la el de dupa pastii, dar imediat parintele s-a muștrătat pe sine in gand ca l-a intrebat asta, stiind fiind ca el omul acela manca ce-i gatea sotia eretica, dar uite sfantul parinte nu i-a zis „pleaca de la ea ca este eretica”

>> Exemplele care se dau despre ce a facut parintele cutare in cazul cutare nu sunt bune de generalizat. Poate ca parintele s-a gandit ca oamenii aceia deja erau casatoriti iar femeia era eretica ca fapt deci data fiind situatia a aplicat iconomia. Numai ca este o diferenta intre a trai ca sot si sotie si a locui in aceeași casa, dupa cum ai exemplificat tu. Sau ar trebui sa inteleg din comentariul tau ca de fapt e OK sa ai o sotie eretica atata vreme cat inca iti gateste ceva, orice-ar fi?

Exista, in viziunea mea, anumite aspecte care sunt nenegociabile si care merita verificate in prima instanta, altfel putem avea orice fel de alta comunicare decat sentimentala sau duhovniceasca. De exemplu, sa nu fie atee: asta e clar. Apoi, exista o serie de aspecte care tin de structura de personalitate si calitatile de caracter pe care le are sau nu le are acea persoana. Cum spun americanii in dictonul lor binecunoscut la angajare: “nu stii, te invatam; nu poti, te ajutam; nu vrei, te dam afara”. Pot lucra cu sau pentru persoane care nu sunt compatibile, putem sa fim prieteni, dar nu putem sa fim impreuna, nu daca nu exista macar o deschidere pentru a invata in adevaratul sens al cuvântului, nu doar teoretic. Lumea se misca astazi mult mai repede si e nevoie de multa trezvie duhovniceasca si informare. Eu nu pot garanta ca modul in care gandesc si actionez eu este unul sanatos pentru ca nu mi-am construit inca o familie a mea. Pot spune insa ca cel puțin pana acum nu a dus la vreun divort, vreun avort sau

alte tragedii. Am cunoscut prea multe persoane care regreta ca nu au facut asemenea evaluari INAINTE de a se casatori. Un om se documenteaza inainte sa aleaga un laptop, o casa, o masina, care sunt lucruri care vin si trec, oare nu se cuvine sa acordam cu mult mai multa importanta unei decizii atat de importante ca persoana cu care ne propunem sa ne intemeiem o familie? Eu imi doresc sa manifest toleranta si nu caut perfectiune. Am mentionat acest subiect deoarece am vrut sa atrag atentia asupra faptului ca atitudinea fata de ecumenism a devenit un criteriu important pentru mine si mi se pare ca tocmai deoarece este neglijat trebuie adus in discutie. Se cunosc exemple de familii in care atitudinea fata de sinodul din Creta si fata de schisma din Ucraina a adus tensiuni intre membrii cuplului. Inca n-a auzit de divorturi din cauza asta, dar dupa cum merg lucrurile, se pare ca situatia va degenera si ar fi o idee buna sa verific asta inaintea unei relatii, daca se poate. Chiar si daca o femeie are initial o atitudine ecumenista, daca exista dragoste si respect in onestitate, exista speranta de deschidere spre Adevar, dar daca ne ascundem dupa deget si mergem de la bun inceput pe mana celor ce relativizeaza credinta, unde ajungem?

Mihai "1/2 Ro, 1/2 It".
Italia, martie 2019